

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 274/2018-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Trebišov sp. zn. 5 T 23/2017 z 30. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Trebišov (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 5 T 23/2017 z 30. novembra 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým rozhodnutím bola zamietnutá sťažnosť proti uzneseniu, ktorým bola sťažovateľovi uložená povinnosť nahradiť trovy

trestného konania vo výške 1 059,59 €. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom okresného súdu, podľa ktorého sa v budúcnosti môže zamestnať alebo brigádovať popri štúdiu, resp. že v budúcnosti bude poberateľom príjmov z podnikania, zo závislej činnosti alebo príjmov zo sociálneho poistenia, a preto je povinný nahradiť štátu vyplatenú odmenu a náhrady uhradené obhajcovi. Súd podľa jeho názoru rozhodoval o tom, čo v budúcnosti môže nastať, ale nerozhodoval k času vydania rozhodnutia. Aj z § 555 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku podľa sťažovateľa vyplýva, že má zaplatiť štátu odmenu a náhradu, len ak nemá nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú náhradu. Nemá teda povinnosť úhrady, keď v čase vydania rozhodnutia nemá majetok. V čase vydania rozhodnutia bolo pritom zistené, že je nemajetný, žije u rodičov, navštevuje strednú školu a nemá žiadne finančné prostriedky. Okresný súd vec nesprávne posúdil, a preto zasiahol do jeho práva na spravodlivý proces.

S ohľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil, že napadnutým uznesením Okresného súdu Trebišov sp. zn. 5 T 23/2017 z 30. novembra 2017 bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ tiež žiada o bezplatné ustanovenie advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, keďže je bezmajetný, študuje na strednej škole a nemá žiadne finančné prostriedky.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd na úvod pripomína, že rozhodovanie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje ústavný súd nanajvyš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013).

V posudzovanom prípade podľa okresného súdu neexistoval dôvod na oslobodenie od platenia trov konania, a to vzhľadom na nízky vek sťažovateľa a jeho možnosť zamestnať sa v budúcnosti alebo ako brigádnik aj počas štúdia na strednej škole a vzhľadom na sumu, ktorú je sťažovateľ povinný zaplatiť. Okresný súd ďalej uviedol, že rozhodnutie o uložení povinnosti nahradiť štátu odmenu a náhradu hotových výdavkov ustanoveného obhajcu má určitým spôsobom aj charakter rozhodnutia do budúcnosti. V posudzovanom prípade bolo podľa okresného súdu dôvodné predpokladať, že sťažovateľ môže byť v budúcnosti poberateľom príjmov z podnikania, zo závislej činnosti alebo zo sociálneho poistenia.

Za podstatnú pre uloženie povinnosti nahradiť trovy trestného konania teda považoval okresný súd tú skutočnosť, že sťažovateľ je práceschopným mladým mužom, takže neexistujú zásadné pochybnosti o možnosti splnenia jeho záväzku voči štátu. Sťažovateľ uvedené závery ani nespochybňuje, tvrdí len, že v súčasnosti nedisponuje finančnými prostriedkami. Ústavný súd v zhode s okresným súdom konštatuje, že je v záujme zachovania spravodlivosti, aby sťažovateľ s ohľadom na jeho možnosti (tak ako boli zistené okresným súdom) postupne nahradil štátu náklady, ktoré boli vynaložené v jeho trestnej veci v súvislosti s jeho obhajobou. Napadnuté rozhodnutie je riadne odôvodnené a nevykazuje žiadne extrémne nedostatky, ktoré by odôvodňovali zásah ústavného súdu. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že sťažovateľ má možnosť postupovať podľa § 4 ods. 11 zákona č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov a písomne požiadať o splátky alebo odklad platenia v prípade, že nemôže splniť svoj dlh riadne a včas. Aj s ohľadom na uvedenú možnosť nie je možné povinnosť potvrdenú napadnutým rozhodnutím považovať za neúnosné bremeno.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd nerozhodoval o návrhu na ustanovenie právneho zástupcu, pretože by to nemohlo ovplyvniť výsledok konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2018